

Utbildningsinspektion i Jungfruholmens skola, förskoleklass och grundskola årskurs 1–6

Inledning

Skolverket har granskat verksamheten i Älvkarleby kommun och besökt Jungfruholmens skola den 6-7 november 2007. I slutet av denna rapport framgår vilka som varit ansvariga för utbildningsinspektionen.

Inspektionen riktas mot tre huvudområden: **Kunskaper, Normer och värden** samt **Ledning och kvalitetsarbete**. Bedömningarna av kvaliteten och av hur väl verksamheten uppfyller statens krav görs utifrån skollagen, läroplaner och övriga författningar för det offentliga skolväsendet. Information om inspektionen finns i separata material och på Skolverkets webbsida. (www.skolverket.se/Inspektion).

Huvudmannen har ansvar för att de brister som inspektörerna lyfter fram i helhetsbedömningen åtgärdas. Åtgärderna ska redovisas till Skolverket vilket framgår av Skolverkets beslut. Skolverket följer också upp effekterna av inspektionen vid nästkommande inspektion.

Denna skriftliga rapport kompletteras med muntlig återrapportering av de ansvariga inspektörerna.

Underlag

Underlaget för inspektörernas bedömning är dels dokument från kommunen och Jungfruholmens skola, dels den information som samlats in under besöket. Även annan information om kommunen och skolorna som finns i Skolverkets nationella uppföljningssystem eller finns publicerat på annat sätt har använts.

I Jungfruholmens skola intervjuades elever, personal, skolledning och föräldrar. Inspektörerna besökte även lektioner och verksamheten i förskoleklassen. Även andra iakttagelser i skolmiljön och studier av dokument som finns i skolan utgör underlag för kvalitetsbedömningen.

Beskrivning av skolan

Jungfruholmens skola	Antal elever
Förskoleklass	13
Grundskola	115

Källa: Uppgifterna ovan är skolans egna och gäller för hösten 2007.

I Jungfruholmens grundskola i Älvkarleby kommun finns en förskoleklass och årskurs 1–6. Klasserna fördelar sig på en klass i varje årskurs utom årskurserna 3 och 4 som bildar en gemensam åldersblandad klass. De flesta eleverna kommer från kringliggande bostadsområden i Skutskär.

Till Jungfruholmens rektorsområde hör även skolans fritidshem och fem förskolor. Denna rapport omfattar inspektion av förskoleklass och grundskola. Kommunens ansvarstagande för förskoleverksamhet och skolbarnsomsorg behandlas i den övergripande kommunrapporten.

Helhetsbedömning

Inspektörerna bedömer att Jungfruholmens skola inom vissa områden håller god kvalitet. Samtidigt har inspektörerna identifierat ett antal områden som behöver utvecklas. Exempel på områden som bedöms hålla god kvalitet, är bland annat rektorns pedagogiska ledarskap som är inriktat mot ökad måluppfyllelse av verksamheten. På skolan pågår t.ex. ett utvecklingsarbete kring planering av undervisningen utifrån strävansmålen och det finns en tydlig ambition från lärarnas sida att utveckla undervisningen mot mer varierade arbetsformer. Elevernas kännedom om målen är däremot begränsad, liksom deras möjligheter till inflytande i undervisningen. Fortfarande erbjuds eleverna för få möjligheter till egna reflektioner, utforskande, problemlösning mm under lektionstid.

Elevernas kunskapsresultat behöver generellt sett förbättras. Resultaten i de nationella ämnesproven i årskurs 5 varierar mellan olika år och i ämnet matematik har de försämrats. Resultaten i de nationella ämnesproven analyseras av lärarna på skolan och används delvis för att förbättra elevernas kunskapsresultat. Däremot saknas en samlad bild av hur stor andel av eleverna som uppnår de nationella målen i årskurs 5 i kursplanernas samtliga ämnen. Likaså synliggörs inte kunskapsresultaten i skolans kvalitetsredovisning. Skolan bör enligt inspektörernas bedömning förbättra sin övergripande uppföljning och utvärdering av elevernas kunskapsresultat. Dessa bör ligga till grund för skolans kvalitetsarbete och skolans arbete med att ge stöd till elever.

En kvalitetsredovisning ska kunna fungera som stöd för skolans utvecklingsarbete. Jungfruholmen har dock en gemensam kvalitetsredovisning med Boda skola vilket innebär att verksamheterna inte kan särskiljas. Detta innebär att kvalitetsredovisningen inte kan ge stöd för utveckling av skolans arbete mot ökad måluppfyllelse och inspektörerna har bedömt att systemet med en kvalitetsredovisning för två verksamheter inte är förenligt med författningarna.

Trots att skolan har ett bra system för att upptäcka vilka elever som är i behov av särskilt stöd, finns det enligt rektor och personal flera elever på skolan som på grund av bristande resurser inte får det stöd de är i behov av. Detta måste åtgärdas.

Inspektörerna konstaterar vidare att det oftast råder arbetsro på lektionerna och att det finns trivselregler som eleverna väl känner till. Jungfruholmens skola uppfattas av de flesta elever, lärare och föräldrar som trivsam och i stort sett trygg. Inspektionen visar dock att det ibland förekommer kränkningar och att vissa av de yngre eleverna ibland känner sig otrygga – trots att lärarna enligt eleverna ingriper i de fall bråk eller kränkningar förekommer. Skolans likabehandlingsplan uppfyller inte heller författningarnas krav. Den dagliga undervisningen bör enligt inspektörernas bedömning innehålla fler inslag av frågor kring normer och värden. Skolans värdegrundsarbete, liksom arbete med att förhindra mobbning och andra kränkningar, bör därför förbättras.

Brister som måste åtgärdas

Inspektörerna bedömer att nedan angivna brister snarast måste åtgärdas.

- Skolan gör inte någon systematisk uppföljning och utvärdering av elevernas kunskapsresultat i förhållande till de nationella målen i samtliga ämnen i årskurs 5 (4 kap. 1 § skollagen, 2 kap. 6 § grundskoleförordningen samt avsnitt 2.8 i läroplanen för det obligatoriska skolväsendet, förskoleklassen och fritidshemmet, Lpo 94).
- Alla elever som är i behov av särskilt stöd ges inte det (4 kap. 1 § skollagen, 5 kap. 1 § grundskoleförordningen).
- Studiehjälpen på modersmålet ges inte till de elever som har behov av det (5 kap. 2 § grundskoleförordningen).
- Skolans likabehandlingsplan uppfyller inte de krav som ställs på en sådan plan (6 § lagen om förbud mot diskriminering och annan kränkande behandling av barn och elever, 2 § förordningen om barns och elevers deltagande i arbetet med en likabehandlingsplan).
- Eleverna ges inte förutsättningar att nå de nationella målen i hem- och konsumentkunskap i årskurs 5 (2 kap. 6 § grundskoleförordningen).
- Undervisningen i svenska som andraspråk anordnas inte i enlighet med förordningen (2 kap. 15-16 §§ grundskoleförordningen).
- Kvalitetsredovisningen uppfyller inte förordningens krav (3-4 §§ förordningen om kvalitetsredovisning inom skolväsendet m.m.).

Områden som är i behov av förbättringsinsatser

Det finns enligt inspektörernas bedömning behov av förbättringsinsatser inom följande områden:

- Elevernas kunskapsresultat bör förbättras.
- Lärarna bör i sin utvärdering av elevernas kunskaper i högre grad ta sin utgångspunkt i de nationella kursplanemålen.
- Skolans arbete med att ge eleverna kännedom om målen för utbildningen bör förbättras.
- Skolans arbete med att ge elever möjligheter till inflytande i undervisningen bör förbättras.
- Skolans arbete med åtgärdsprogrammen bör förbättras.

Bedömningar

Nedan redovisas inspektionens bedömningar utifrån en fyrgradig kvalitetsskala enligt följande:

- *Mycket god* kvalitet innebär att styrdokumentens mål och krav *väl* uppfylls.
- *God* kvalitet innebär att styrdokumentens mål och krav i *huvudsak* uppfylls.
- *Mindre god* kvalitet innebär att styrdokumentens mål och krav endast *delvis* uppfylls.

- Ej godtagbar kvalitet innebar en avsevärd avvikelse från styrdokumentens mål och krav.

1 KUNSKAPER

Inom detta granskningsområde behandlas skolans arbete för att varje elev skall nå de nationella målen för lärandet uttryckta i läroplan och kursplaner. Inspektörerna granskar om utbildningen ger kunskaper i vid mening, såväl fakta och förståelse som färdigheter och förmåga att exempelvis utvärdera sitt eget lärande och att arbeta självständigt. Vidare granskas vilka förutsättningar kommun och skola ger för att eleverna skall nå målen.

1.1 Kunskapsresultat

Inom detta bedömningsområde har granskats:

- om eleverna tillägnar sig goda kunskaper i förhållande till läroplanens och kursplanernas mål.

Tabell. Nationella ämnesprov för årskurs 5. Tabellen anger andelen elever som enligt skolans bedömning uppnått målen i ämnesproven i Jungfruholmens skola. Dessutom anges andel elever som bedömts uppnått målen totalt i kommunen.

	Jungfruholmens skola			Älvkarleby kommun	
Ämne	År 2005	År 2006	År 2007	År 2005	År 2006
Svenska	55 %	69 %	76 %	49 %	59 %
Engelska	77 %	62 %	62 %	66 %	76 %
Matematik	59 %	90 %	67 %	66 %	68 %

Källa: skolans och kommunens egna uppgifter

Kommentar:

I Jungfruholmens skola följs elevernas kunskaper upp på skolnivå endast i ämnena svenska, engelska och matematik. Enligt skolans statistik varierar resultaten stort i de nationella ämnesproven för årskurs 5 mellan åren 2005-2007; särskilt i matematik har resultatet försämrats mellan åren 2006 och 2007. Resultaten för år 2007 visar att mellan 62 och 76 procent av eleverna uppnådde målen. Rektorn uppger att variationen beror på att olika elevgrupper har haft skilda behov och att skolan inte fått tillräckligt med resurser för att kunna ge stöd på ett tillfredsställande sätt. Sammantaget bedömer inspektörerna att kunskapsresultaten i Jungfruholmens skola bör förbättras.

1.2 Uppföljning av kunskapsresultaten

Inom detta bedömningsområde har granskats:

- om resultatet av skolans verksamhet följs upp kontinuerligt så att undervisningsmål och metoder ständigt kan prövas och utvecklas i förhållande till styrdokumentens krav,

- om lärarna använder resultaten från de nationella proven för att analysera och främja elevernas kunskapsutveckling,
- om kunskapsresultaten följs upp i alla ämnen,
- om kunskapsresultaten följs upp i alla årskurser.

Bedömning av området Uppföljning av kunskapsresultaten :

Ej godtagbar Kvalitet	Mindre god Kvalitet	God kvalitet	Mycket god kvalitet
	X		

Motivering:

Lärarna följer regelbundet upp de enskilda elevernas kunskapsutveckling i t. ex. läsförmåga genom LUS samt genom diagnostiska prov i svenska och engelska i årskurs 2 och nationella prov i årskurs 5. Lärarna använder resultaten i de nationella ämnesproven för att analysera elevernas kunskapsutveckling och vissa åtgärder har vidtagits för att förbättra elevernas kunskapsresultat. Skolan måste dock enligt inspektörernas bedömning arbeta med nedan redovisade område, varför uppföljningen av kunskapsresultaten sammantaget bedöms hålla mindre god kvalitet.

Uppföljning av skolans verksamhet

Enligt läroplanen har rektorn ansvar för skolans resultat och för att dessa följs upp och utvärderas i relation till bland annat de nationella målen. Det är således nödvändigt att en samlad bild finns av elevernas resultat på skolnivå. I Jungfruholmens skola följs inte skolans samlade kunskapsresultat upp och utöver resultaten från de nationella ämnesproven i årskurs 5, kan skolan inte redogöra för hur stor andel av eleverna som uppnår de nationella målen i årskurs 5 i kursplanernas samtliga ämnen. Inspektörerna bedömer att skolan saknar en samlad bild av elevernas kunskapsutveckling, varför skolans övergripande uppföljning och utvärdering av elevernas kunskapsutveckling måste förbättras. Dessa resultat bör ligga till grund för skolans kvalitetsarbete och skolans arbete med att ge särskilt stöd till elever.

1.3 Bedömning, betygssättning och kommunikation av resultat

Inom detta bedömningsområde har granskats:

- om lärarna utvärderar varje elevs kunskapsutveckling utifrån kursplanernas mål i samtliga ämnen,
- om kontinuerliga utvecklingssamtal, med stöd av den individuella utvecklingsplanen, genomförs samt att ett samtal förs om hur elevens kunskapsutveckling och sociala utveckling bäst kan stödjas,

Bedömning av området Bedömning, betygssättning och kommunikation av resultat:

Ej godtagbar Kvalitet	Mindre god kvalitet	God kvalitet	Mycket god kvalitet
	X		

Motivering:

I Jungfruholmens skola pågår ett utvecklingsarbete kring bedömningar och individuella utvecklingsplaner. Utvecklingssamtal genomförs i enlighet med grundskoleförordningens krav. Nedanstående områden bör dock förbättras, vilket innebär att detta område sammantaget bedöms hålla mindre god kvalitet.

Utvärdering av varje elevs kunskapsutveckling

Enligt läroplanen ska lärarna utifrån kursplanernas krav allsidigt utvärdera varje elevs kunskapsutveckling, samt muntligt och skriftligt redovisa detta för eleven och hemmen, samt informera rektorn. I Jungfruholmens skola har inte lärarna tillsammans konkretiserat de nationella kursplanemålen och de utgår inte på ett tydligt sätt ifrån kursplanernas mål när det utvärderar elevernas kunskapsutveckling. Trots att rektorn påtalar att lärarna, framför allt vid utvecklingssamtalen, går igenom kursplanemålen med eleverna, uppger eleverna att de inte vet vilka kunskapsmål de arbetar mot. Vid de lektionsbesök som inspektörerna gjorde kunde också noteras att elevernas skolarbete inte tog sin utgångspunkt i en kännedom om målen. Inspektörerna bedömer att lärarna i sin utvärdering av elevernas kunskaper i högre grad bör ta sin utgångspunkt i de nationella kursplanemålen. Skolans arbete med att ge eleverna kännedom om målen för utbildningen bör förbättras.

Utvecklingssamtal och individuella utvecklingsplaner

Enligt grundskoleförordningen ska läraren vid utvecklingssamtalet i en individuell utvecklingsplan (IUP) skriftligt sammanfatta vilka insatser som behövs för att eleven ska nå målen och i övrigt utvecklas så långt som möjligt inom ramen för läroplanen och kursplanerna. I Jungfruholmens skola upprättas i samband med utvecklingssamtalen IUP av varierande kvalitet och i de exempel som inspektörerna tagit del av saknas en tydlig koppling till kursplanernas mål, liksom en tydlig beskrivning av skolans insatser. Inspektörerna har också sett exempel på IUP där elevens bedömts ha ”uppnått målen mer än väl”. Inspektörerna vill påpeka vikten av att det i de individuella utvecklingsplanerna ska framgå vilka insatser skolan planerar för eleven och hur dessa insatser tar sin utgångspunkt i nationella mål. Det måste även påpekas att det ännu inte finns något stöd i skolförfattningarna för att kunna lämna skriftlig information om elevens skolgång i form av betygsliknande omdömen.

1.4 Genomförande av utbildningen**Inom detta bedömningsområde har granskats:**

- om läroplanens och kursplanernas mål att sträva mot anger inriktningen för skolans verksamhet,
- om organisation och varierade arbetssätt ger utrymme för olika kunskapsformer,
- om eleverna ges möjlighet till inflytande och ansvarstagande över det egna lärandet,
- om undervisningen är allsidig och saklig,
- om alla som arbetar i skolan samverkar för att göra skolan till en god miljö för utveckling och lärande,

- om skolan samverkar med arbetslivet och närsamhället.

Bedömning av området Genomförande av utbildningen:

Ej godtagbar kvalitet	Mindre god kvalitet	God kvalitet	Mycket god Kvalitet
		X	

Motivering:

Enligt inspektörernas bedömning håller genomförandet av utbildningen i stort sett god kvalitet på Jungfruholmens skola. Ett utvecklingsarbete pågår kring planering av undervisningen utifrån strävansmålen, vilket lett till återkommande diskussioner mellan lärarna om hur undervisningen ska planeras och genomföras för att i högre grad ta sin utgångspunkt i strävansmålen. Inspektörerna kunde vid inspektionstillfället också notera en tydlig ambition från lärarnas sida att variera undervisningen och att organisera den på olika sätt. Eleverna ges genom klassråd och elevråd goda möjligheter till inflytande över verksamheten i stort och eleverna upplever att elevrådet har en viktig funktion att fylla på skolan. Skolan samverkar, genom t ex naturskolan, på ett bra sätt med närsamhället. Skolan bör dock arbeta med nedanstående förbättringsområden.

Läroplan/kursplaner anger inriktningen för verksamheten

I läroplanen och de nationella kursplanerna anges mål för utbildningen, både som mål att sträva mot och mål att uppnå. Målen att sträva mot ska ange inriktningen på undervisningen och målen att uppnå anger de kunskaper som eleverna ska ha fått under sin utbildning. I Jungfruholmens skola har samtliga lärare genomgått kompetensutveckling om hur strävansmålen ska vara vägledande för planeringen av undervisningen, vilket enligt inspektörernas bedömning har gett visst avtryck i verksamheten. Dock kan större utrymme ges för till exempel elevernas egna reflektioner, utforskande, problemlösning och samverkan med andra.

Inflytande och ansvarstagande

I läroplanen anges att eleverna ska få reellt inflytande på arbetssätt, arbetsformer och undervisningens innehåll. I Jungfruholmens skola finns enligt inspektörernas bedömning en tydlig ambition att utgå från strävansmålen i planeringen av undervisningen, vilket bedöms som positivt. Dock involveras inte eleverna i planeringen av undervisningen utan lärarna utgår företrädesvis från sin egen planering alternativt strikt följer den arbetsgång som anges i olika läromedel. Flera av de elever som inspektörerna möter i inspektionen uppger att lärarna oftast bestämmer undervisningens innehåll men att de ibland kan påverka undervisningens utformning och att de kan få välja vad de vill arbeta med. Detta bekräftas delvis av lärare. Inspektörerna bedömer sammantaget att skolans arbete med att ge eleverna möjligheter till inflytande i undervisningen bör förbättras.

1.5 Anpassning av verksamheten till elevernas behov

Inom detta bedömningsområde har granskats:

- om undervisningen anpassas till varje elevs förutsättningar och behov,
- om skolan uppmärksammar och hjälper elever i behov av särskilt stöd,

- om åtgärdsprogram alltid upprättas vid särskilda stödinsatser.

Bedömning av området Anpassning av verksamheten till elevernas behov:

Ej godtagbar Kvalitet	Mindre god kvalitet	God kvalitet	Mycket god kvalitet
X			

Motivering:

Lärarna arbetar enligt inspektörernas bedömning på ett medvetet sätt för att försöka anpassa undervisningen till olika elevers förutsättningar och behov. Lärarna har fått kompetensutveckling i olika lärtilar för att kunna anpassa undervisningen och inspektörerna kunde se flera goda exempel på ett sådant arbete. Dock kunde inspektörerna även notera att vissa lektioner såg likadana ut för alla elever. Detta kan skolan med fördel arbeta ytterligare med. Det finns också enligt inspektörernas bedömning ett väl utvecklat system för att upptäcka och ge stöd till elever som är i behov av detta och åtgärdsprogram upprättas för de elever som är i behov av särskilda stödinsatser. Dock ges inte särskilt stöd till alla elever som bedöms vara i behov av detta, varför detta område sammantaget inte bedöms hålla en godtagbar kvalitet.

Elever i behov av stöd

Enligt läroplanen har rektorn ett särskilt ansvar för att undervisningen och elevvårdsverksamheten utformas så att eleverna får det särskilda stöd och den hjälp de behöver för att nå målen för utbildningen. I Jungfruholmens skola finns enligt inspektörernas bedömning ett väl utvecklat system för att upptäcka elevers behov av särskilt stöd. Varje år görs en kartläggning av vilka elever som är i behov av särskilt stöd och de elever som riskerar att inte nå målen i svenska, engelska och matematik får hjälp av skolans speciallärare eller specialpedagog. Elevassistenter arbetar i vissa klasser, dels för att ge stöd till enskilda elever, dels för att vara till allmän hjälp. Rektorn och lärare uppger dock att det finns elever som är i behov av särskilt stöd men som inte får detta på grund av bristande resurser. Studiehundledning på modersmålet erbjuds inte heller till alla elever som behöver det, eftersom det enligt rektorn inte finns lärare att tillgå i kommunen. Inspektörerna bedömer att, trots ett bra system för att upptäcka behovet av särskilt stöd, så får inte alla elever detta stöd. Detta måste skolan åtgärda.

Upprättande av åtgärdsprogram.

Enligt grundskoleförordningen ska rektorn se till att ett åtgärdsprogram upprättas om det framkommer uppgifter om att en elev kan ha behov av särskilda stödåtgärder. Av åtgärdsprogrammet ska framgå vilka elevens behov är, hur behoven ska tillgodoses samt hur åtgärderna ska följas upp och utvärderas. I Jungfruholmens skola upprättas alltid åtgärdsprogram för de elever som riskerar att inte nå målen eller som har andra svårigheter i skolarbetet. Skolans arbete med åtgärdsprogrammen bör dock enligt inspektörernas bedömning förbättras med avseende på att de saknar en tydlig redovisning av elevens behov och hur behoven ska tillgodoses.

2 NORMER OCH VÄRDEN

Inom detta granskningsområde behandlas skolans arbete för att främja vårt samhälles demokratiska värderingar och för att hos eleverna utveckla normer och värden i enlighet med styrdokumentet för vårt skolväsende.

Enligt skollagen skall utbildningen för barn och ungdom främja deras utveckling till ansvarskännande människor och samhällsmedlemmar. I läroplanerna framhålls att barnen och eleverna skall utveckla förståelse och respekt för alla människors lika värde. Skolan skall sträva efter att vara en levande social gemenskap som ger trygghet. Eleverna skall också utveckla sin förmåga att göra och uttrycka medvetna etiska ställningstaganden och eleverna skall kunna ta ett allt större ansvar för det egna arbetet och för miljön.

2.1 Normer och värden i studiemiljö och samvaro

Inom detta bedömningsområde har granskats:

- förekomsten av trakasserier eller annan kränkande behandling,
- om skolan/lärarna bedriver ett aktivt värdegrundsarbete,
- om skolan har ordningsregler som är utarbetade i samverkan med personal och elever,
- om skolan har upprättat en likabehandlingsplan i enlighet med bestämmelserna och dess mål och åtgärder är synliga i det dagliga arbetet.

Bedömning av området Normer i studiemiljö och samvaro:

Ej godtagbar Kvalitet	Mindre god Kvalitet	God kvalitet	Mycket god kvalitet
	X		

Motivering:

Skolan uppfattas av elever, lärare och föräldrar som trivsamt och i stort sett tryggt. Oftast råder arbetsro på lektionerna och ordningsregler finns som har upprättats i samverkan med skolans elever. På skolan genomförs årligen en enkätundersökning bland eleverna för att bland annat kartlägga förekomsten av kränkningar. Resultatet läggs till grund för skolans förebyggande arbete. Skolans personal har getts kompetensutveckling för att öka förståelsen för elever med social problematik. Nedan redovisas vissa områden som skolan måste förbättra, varför området som helhet bedöms hålla mindre god kvalitet.

Förekomst av trakasserier eller annan kränkande behandling

Enligt skollagen ska den som verkar inom skolan aktivt motverka alla former av kränkande behandling. Jungfruholmens skola uppfattas av samtliga intervjuade som trivsamt och i stort sett tryggt. På lektioner råder oftast arbetsro. Dock förekommer ibland kränkningar och några av de yngre eleverna uppger att de ibland är rädda för vissa barn i skolan. Trots skolans förebyggande arbete mot kränkningar, vilket bland annat innebär att eleverna inte lämnas ensamma inom vissa områden i skolan, så uppfattar eleverna att det ibland känns otryggt och att det förekommer bråk på ras-

terna och i kapprummen. Eleverna uppger dock att de alltid kan vända sig till lärarna om bråk uppstår och att lärarna alltid försöker lösa problemen. Inspektörerna bedömer att skolans arbete med att förhindra mobbning och andra kränkningar bör förbättras.

Värdegrundsarbete

Enligt läroplanen ska alla som arbetar i skolan medverka till att utveckla elevernas känsla för samhörighet, solidaritet och ansvar. Läraren har ett särskilt ansvar att öppet redovisa och diskutera skiljaktiga värderingar, uppfattningar och problem. I Jungfruholmens skola tar lärarna alltid tag i problem och konflikter när sådana uppstår och diskussioner förs i klasserna om det som har hänt. Däremot är det mer sällan som opåkallade diskussioner förs om allmänna värdegrundsfrågor där eleverna ges möjligheter att diskutera skiljaktiga värderingar eller begrepp som ansvar och samhörighet. Inspektörerna bedömer att skolans värdegrundsarbete bör förbättras.

Likabehandling

Enligt lagen om förbud mot diskriminering och annan kränkande behandling av barn och elever ska en likabehandlingsplan upprättas för varje skola och förskola. Planen ska utgå från en kartläggning av den egna verksamhetens behov, åtgärder ska redovisas och den ska följas upp varje år. Planen ska arbetas fram i samråd med barn, elever och personal. För kommunen centralt finns en likabehandlingsplan som enligt skolledningen fungerar som ett ramverk för de planer som skolorna har börjat ta fram. Den likabehandlingsplan som finns för Jungfruholmens skola är enligt skolledningen ett ”komplement” till kommunens plan. Skolans plan utgår enligt inspektörernas bedömning inte från en kartläggning av verksamhetens behov och den saknar konkreta rutiner för akuta åtgärder. I planen saknas också en tydlig ansvarsfördelning mellan rektorn och övrig personal liksom rutiner för hur elever och personal ska agera när en vuxen kränkt en elev. Likabehandlingsplanen måste därför utvecklas. Vid framtagandet och utvecklandet av planen måste skolan beakta kravet på barn och elevers delaktighet. Även personalens deltagande är viktigt, särskilt med hänsyn till att inspektörerna tidigare bedömt att värdegrundsarbetet och arbetet mot kränkningar bör förbättras. Se vidare i Skolverkets allmänna råd (SKOLFS:2007:7) för arbetet med att främja likabehandling.

3 LEDNING OCH KVALITETSARBETE

Inom detta granskningsområde behandlas verksamhetens ledning och personal och om kommunen och skolan följer de nationella bestämmelserna som omfattar dessa grupper. Inspektionen granskar dessutom rektors och personalens ansvarstagande för skolans målinriktning och myndighetsutövning samt hur kommunens och skolans uppföljningssystem fungerar för att säkra och förbättra kvaliteten i utbildningen.

3.1 Rektors ansvar

Inom detta bedömningsområde har granskats:

- om rektor är förtrogen med det dagliga arbetet,
- om rektor som pedagogisk ledare tar det övergripande ansvaret för att verksamheten utvecklas i riktning mot de nationella målen,

- om rektorn fattar beslut enligt bestämmelserna.

Bedömning av området Rektors ansvar:

Ej godtagbar Kvalitet	Mindre god Kvalitet	God kvalitet	Mycket god Kvalitet
		X	

Motivering

Rektor bedöms vara väl förtrogen med verksamheten och tar som pedagogisk ledare ansvar för att verksamheten utvecklas mot ökad måluppfyllelse. Inspektörerna bedömer också att beslutsfattandet är tydligt. Området rektors ansvar bedöms sammantaget hålla god kvalitet.

3.2 Personalens utbildning och kompetensutveckling

Inom detta bedömningsområde har granskats:

- om skolans pedagogiska personal har utbildning för den undervisning de i huvudsak bedriver,
- om skolans pedagogiska personal har nödvändiga insikter i de föreskrifter som styr utbildningen,
- om skolans pedagogiska personal får den kompetensutveckling som de behöver för att professionellt kunna utföra sina arbetsuppgifter,
- om rektor genom utbildning och erfarenhet har förvärvat pedagogisk insikt.

Bedömning av området Personalens utveckling och kompetens:

Ej godtagbar Kvalitet	Mindre god Kvalitet	God kvalitet	Mycket god Kvalitet
		X	

Motivering

Alla lärare har pedagogisk högskoleutbildning och undervisar huvudsakligen i de ämnen de har utbildning i. Personalen ges också mycket bra kompetensutveckling som är kopplad till skolans identifierade utvecklingsområden. Rektorn har pedagogisk högskoleutbildning samt rektorsutbildning. Personal bedöms i stort sett ha nödvändiga insikter i de föreskrifter som styr utbildningen. Området personalens utbildning och kompetensutveckling bedöms sammantaget hålla god kvalitet.

3.3 Tillgång till utbildning

Inom detta bedömningsområde har granskats:

- om skolan tar emot elever enligt bestämmelserna,
- om varje elev erbjuds det garanterade antalet undervisningstimmar och om den erbjudna undervisningstiden kan redovisas,
- om skolan erbjuder eleverna valmöjligheter i enlighet med författningarna,

- om skolan erbjuder eleverna studie- och yrkesorientering,
- om eleverna har tillgång till nödvändig utrustning och ändamålsenliga lokaler,
- om utbildningen är avgiftsfri för alla elever med undantag för vissa hjälpmedel eller enstaka inslag som innebär en ringa kostnad.

Bedömning av området Tillgång till utbildning:

Ej godtagbar Kvalitet	Mindre god kvalitet	God kvalitet	Mycket god Kvalitet
	X		

Motivering:

Tillgången till lokaler och läromedel bedöms hålla god kvalitet. Utbildningen är avgiftsfri. När det gäller nedanstående områden måste dock åtgärder vidtas, varför den sammantagna bedömningen blir mindre god kvalitet.

Garanterad undervisningstid

I grundskolans kursplaner finns mål som eleverna ska uppnå i de olika ämnena innan de slutar årskurs 5. I Jungfruholmens skola erbjuds eleverna inte någon undervisning i ämnet hem- och konsumentkunskap. De ges således inte möjlighet att nå de nationella kursplanernas mål att uppnå i årskurs 5. Detta måste skolan åtgärda.

Valmöjligheter

I grundskoleförordningen regleras elevens rätt till undervisning i svenska som andraspråk. I Jungfruholmens skola anordnas undervisning i svenska som andraspråk för ett fåtal elever. Dock fungerar denna undervisning som ett slags stöd till undervisningen i svenska och inspektörernas uppfattning är att skolan inte gör en tydlig skillnad mellan ämnena svenska och svenska som andraspråk. Inspektörerna vill i sammanhanget framhålla att svenska som andraspråk är ett eget ämne med egen kursplan och ska anordnas i stället för undervisning i svenska för de elever som behöver det. Rektorn är den som beslutar om sådan undervisning ska anordnas för en elev. Inspektörerna bedömer att undervisningen i svenska som andraspråk inte anordnas i enlighet med författningarnas krav. Detta måste åtgärdas.

3.4 Kvalitetsarbete

Inom detta bedömningsområde har granskats:

- om skolan bedriver ett systematiskt kvalitetsarbete med syftet att nå målen i styrdokumentet,
- om det systematiska kvalitetsarbetet dokumenteras i en kvalitetsredovisning som innehåller en bedömning av i vilken mån de nationella målen för utbildningen nåts och en redogörelse för vilka åtgärder skolan avser att vidta för att öka måluppfyllelsen.

Bedömning av området Kvalitetsarbete:

Ej godtagbar kvalitet	Mindre god Kvalitet	God kvalitet	Mycket god kvalitet
	X		

Motivering:

I Jungfruholmens skola är enligt inspektörernas bedömning personalen engagerad i ett systematiskt kvalitetsarbete, trots brister vad gäller skolans uppföljning av elevernas kunskapsresultat. Arbetet med skolans kvalitetsredovisning måste dock förbättras i enlighet med nedanstående, varför området sammantaget bedöms hålla mindre god kvalitet.

Kvalitetsredovisning

Enligt en särskild förordning ska varje skola, förskola och fritidshem årligen upprätta en skriftlig kvalitetsredovisning som ett led i den kontinuerliga uppföljningen, utvärderingen och utvecklingen av verksamheten. Kvalitetsredovisningen ska innehålla en bedömning av i vilken utsträckning de nationella målen för utbildningen har förverkligats och en redogörelse för vilka åtgärder skolan avser vidta för ökad måluppfyllelse. I kvalitetsredovisningen ska verksamheternas förutsättningar, arbetet i verksamheten och utbildningens måluppfyllelse redovisas. I förordningen ställs också krav på elevers och personals delaktighet i arbetet med kvalitetsredovisningen. För skolorna Jungfruholmen och Boda finns en gemensam kvalitetsredovisning, vilket innebär att verksamheterna inte kan skiljas åt. Enligt rektorn beror detta på att de båda skolorna har slagits ihop till ett skolområde och att förvaltningen givit rektorerna i uppdrag att ta fram en gemensam kvalitetsredovisning. Inspektörerna uppfattar dock att eftersom det inte går att särskilja Jungfruholmens verksamhet från Bodas, går det inte heller att utläsa i vilken mån de nationella målen har förverkligats eller vilka åtgärder skolan bör vidta för ökad måluppfyllelse. Skolans kvalitetsredovisning bedöms inte uppfylla förordningens krav, vilket måste åtgärdas.

Stockholm 31 mars 2008

Elisabeth Ritchey

Lars Svensson